

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

11. Vnde deducatur mensis secundus, quo diluuium incepit. ibid. q.6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

ere, neque post eam feras conseruare decreuisset, tempestas autumnalis im-
bribus apprimè conuenisset; Secus autem res gerebantur. Addunt nonnulli di-
uinam iustitiam, misericordiæ tamen admixtam tempus vernum imbribus
istis deputasse, vt hoc tam terribili & intempestiuo Cataclysmo duras homi-
num mentes Noëmi monitis non audientes, aut permoueret ad pœnitentiam,
aut etiam punire inciperet. Quod innuere uisus est D. Ambrosius, qui cum
præmisisset diluuium uerno tempore iniisse, subiunxit: *Tunc ergo fecit diluuium
quando dolor eorum maior foret, qui in sua abundantia puniebantur, &c.* Et infra: *Ideo
non post collectos fructus infunditur aqua, ne beneficium magis diluuii terra sentiret, puta
in ijs partibus, qui cum Noë habitabant, & uernum tempus habebant.*

4. Ramus oliuæ, vt supra dixi uirere potuit mense uidecimo, qui ferè
nostro Februario aut Ianuario respondet, cum tota hieme oliua uireat, & in
calidioribus illis regionibus iam tum soleat noua germina & teneriores ra-
musculos foras protrudere, vt præter alios notat Bonfrerius. Imo Rupertus
inde colligit diluuium uerno tempore finitum fuisse. Quibus consideratis sicut
eorum opinio qui veri diluuium tribuunt, mihi alijs præferenda uidetur: ita et-
iam me ijs libentius adiungo, qui mundi creationem ad uernam temperiem
referunt. Scriptores enim eo ferè conspirant, vt, qua quisque anni parte orbem
conditum putat, eadem etiam diluuium mundo inductum arbitretur.

Ad 2. Rat.

QVÆSTIO VI.

Vnde deducatur mensis secundus, quo diluuium cæpit.

1. Certum est, mensẽ istum secundum, quo cæpit fieri diluuium aliqua ra-
tione ad annum sexcentimum vitæ Noë referendum esse, Moyses e-
nim clarè scribit: *anno sexcentesimo vitæ Noë, mense secundo, septimo decimo die men-
sis rupti sunt omnes fontes, &c.* Sed quæstio est, utrum mensis iste secundus com-
putetur ab initio anni 600. Noë, siue à die Natali ipsius; an uerò fuerit secun-
dus, anni communis & uisitati, qui tunc agebatur. Nam vt aduertit Pererius
Gen. 7. disp. 2. quemadmodum Romani supputabant annos ab Vrbe condita,
& nos æram Christi temporibus computandis usurpamus, ita credibile est sub
diluij tempus annos ab exordio mundi fuisse uisitados.

1. No mensis
2. curabat
annus
600. Noë.

2. Notant quoque boni authores assentientibus etiam A catholicis men-
ses antiquitus non fuisse proprijs nominibus distinctos, sed ex ordine, quo an-
num conficiebant denominatos, primum, secundum, tertium, &c. ac si noster
lanua-

Olim men-
sibus pro-
pria nomi-
na deerant,

Ianuarius, primus mensis appellatus fuisse, Februarius secundus, Martius tertius, & sic deinceps.

1. *Opinio.*

3. Salius ad annum m. 1656. à die natali Noë mensem secundum putare videtur: (quod simpliciter facit Tostatus in hunc locum) quamuis non omnino annum currentem mundi excludat. Sicut enim, inquit, dies decimus septimus ad proximè notatum mensem: ita & mensis secundus ad proximè nominatum annum refertur. Vnde colligit annos Noë cum annis mundi ferè concurrere, & utrosque à Veris initio incipere. Idem sentit Torniellus.

Ratio.

4. Hanc sententiam verba Moysis in se spectata non quidem respuunt, sed neque necessario exigunt. Vera etenim forent, quamuis Noë aliquot mensibus ante finem anni civilis proximè elapsi, incepisset annum ætatis suæ præcise sexcentesimo. Nam hoc casu verè scripsisset Moyses, factum diluuii initium labente anno sexcentesimo Noë, mense Iar, (vel ut alij putant, Marchesuan) qui est secundus ab exordio anni communis. Sic pleriq; authores, qui necem Principum Apostolorum notant anno 13. Neronis die 29. Iunij, dicere possent id factum anno 13. Neronis mense sexto, (nempe Romanis) die 29.

Verba Moysis explicatur.

Explicatur.

5. Eadem phrasi uti potuisset Moyses, quamuis Noë, computatione rigida necdum peruenisset ad initium anni vitæ suæ sexcentesimi, à die natiuitatis computati, sicut Scriptores non mali Sanctorum Petri & Pauli Martyrum signant anno 14. Neronis die 29. Iunij. Sic verum dices si asserueris Christum baptizatum anno xv. Tiberij mense primo (quo scilicet Romani annum suum ordiebantur) die sexta, siue id Geminis, siue præcedentibus Coss. adscribas, ut pluribus declaravi Introd. Chron. capite 18. & Petauius de Doctrin. Temp. lib. 9. cap. 10. Verba enim Moysis nihil aliud significant, quam tunc iniisse diluuium, quando numerabat Noë annum vitæ suæ sexcentesimo, & illuxerat dies 17. illius mensis qui dicebatur secundus: cum nihil obstat, quominus, vocabula primi, secundi, septimi, decimi mensis loco propriorum nominum usurpare, & ordinem mensium in narratione diluuij ab anni communis initio supputare poterit, quamuis anni Noë à die natali ipsius exactè aliter numerari possent.

Alia Ratio nem 1. opinis nis.

6. Neque verò eadem prorsus ratione menses ad annos referuntur, quo singuli dies ad suum mensem. Numerus enim dierum non nisi ad mensem proximè notatum spectare solet: menses autem modo ad annum cui proximè iungitur, modo civilem duntaxat referri solet, prout verborum sensus exigit, & data exempla demonstrant. Sic Ptolemæus dum meminit annorum Nabonassari Mardokempadi, Cambysis, &c. adiungit menses, qui non ab Enthronismo die istorum Regum, ad annum communem Ægyptiacum referri debent. Idem fieri amat in sacris codicibus ut Exodi 40. v. 15. mense primo anni secundum,

secundi prima die mensis collocatum est tabernaculum. Hic enim annus secundus ab Exodo intelligitur; non tamen à die ipsa egressionis de Ægypto, sed ab initio anni communis supputari debet: sicut & dies 15. mensis secundi cuius est mentio Exodi 16. vers. 1. & tertius mensis, de quo Exodi 19. vers. 1. Idem videre est 3. Reg. 6. vers. 1. & ultimo, ubi anni ad regnum Salomonis, dies & menses ad annum popularem referuntur: mensis enim secundus quo templum est fundatum, non ab eo die, quo Salomon regni sui quartum annum auspicatus erat, sed ab anni vulgaris Epochâ numeratur. Idem est de mense octavo, quo Domus perfecta dicitur. Similibus temporum notis Prophetæ sua vaticinia insignire solent. Vnde valde miror nonnullos authores aliâs præclaros reperiri qui asserant insolitum & inauditum esse, ut cum aliquid factum dicitur, anno, verbi gratia, tertio, mense secundo alicuius Principis, annus referatur ad vitam vel principatum, mensis verò ad annum communem tunc currentem. Vide 4. Reg. 24. Ierem. cap. 28. cap. 29. & 52. Ezechielis cap. 1. 8. 20. 26. 29. 31. 32. &c. Aggæi 1. & 2. Zachariæ 1. 8. 7. & interpretes eorum capitum, ubi tales modi loquendi habentur & explicantur.

7. Existimo igitur diluuium anno 600. vitæ Noe exortum, sicut Templum ædificari cœptum est anno 4. Regni Salomonis, aut collocatum Tabernaculum anno secundo Exodi. Secundum mensum quo diluuium cœpit, ab anni qui tunc agebatur capite numerandum puto, siue esse secundum anni tunc ab orbe condito currentis. In hoc enim maior pars Scriptorum consentire videtur, ut monent Pererius & Petavius. Idem tanquam concessum sumunt Chronologi plerique omnes, qui annum mundi 1656. aut 1657. ab anno Noe 600. aut 601. minimè distinguunt. Hinc nonnulli cum Iosepho hunc secundum mensum vocant Marchesuan: alij ut Cornelius, Salianus, Menochius, liar esse volunt. Enimverò sicuti anni Adæ ab Orbis conditu in Scriptura computantur: ita & sequentium Patriarcharum anni ab eodem capite deduci videntur, ut series annorum per decem generationes ab Adamo ad diluuium, à diluio per Arphaxad ad posteros continuato temporum cursu pertexamur. Sic annus mundi 131. idem apud Chronologos est, qui primus Patriarchæ Sethi; annus mundi 1656. aut 1657. idem censetur cum anno diluuij, annus mundi 1658. vel potius 1659. cum anno primo Arphaxad, supputatione vsurata, quamuis fortè neglectis aliquot mensum fractionibus, minus accurata.

8. Ex his patet primò, cur initio huius quæstionis dixerim secundum mensum quo inundatio cœpit, (idè intellige de reliquis, ut septimo & decimo mēse) aliquo modo pertinere ad annū Noe sexcentisimū: quia hic mensis agebatur, quando

Conclusio.
cœpit diluuiū mense
2. anni
vulgaris.

1. Corollar.

2. Corollar.

quando putabatur annus ille 600. calculo, si non Mathematico, at ciuili saltem & computatione vulgo vsurpatâ. Secundo, fuisse quidem Noë noui sæculi & mundi renascentis patrem, atque ab ipso posteros tempora computare potuisse: non tamen idcirco desertam fuisse mundi æram, ante diluuium sine dubio vsitaram, quasi vero Moyses interciso Chronologiæ filo, per Patriarcharum generationes deducto, ab anno Noë sexcentesimo nouam temporum seriem ordiri voluisset.

QVÆSTIO VII.

Vtrum 40. dies pluuia contineantur in illis 150. quibus aqua terram obtinuisse dicuntur.

Status q. declaratur

1. CVM Moyses Gen. 7. v. 12. dixisset: *Et facta est pluuia super terram quadraginta diebus, & quadraginta noctibus*, v. 24. ait: *obtinueruntq; aqua terram centum quinquaginta diebus*. Quo etiam pertinet illud, cap. 8. v. 3. *Et ceperunt minui (aque) post centum quinquaginta dies*. Hinc oritur quæstio, vtrum 40. dies pluuia, præcesserint illos 150. quibus aqua obtinuerunt terram: ita vt finitis pluuia diebus inciperent dies isti 150. & sic ab initio pluuiarum, vsque ad aquarum imminutionem transacti sint dies 190. an verò tempus pluuia in istis 150. diebus includatur, ita vt ab initio pluuia vsque ad aquarum decrementum non nisi 150. dies; à fine verò pluuia tantum 110. numerentur.

3. Computatio à fine pluuia.

2. Istos 150. dies à fine imbrium computat S. Chrysostr. hom. 25. in Genes. Tot, inquit, dies mansit illarum aquarum altitudo. Rupertus: *quadraginta dies pluuia, cum 150. diebus addita sex menses lunares efficiunt, & paulò plus quam decem dies supersunt*. Nempe dies 40. diebus 150. conficiunt 190. sex autem menses lunares diebus 177. absoluuntur, & sic supersunt dies 13. Eadem computatione vtuntur Abulensis, Del Rio, Torniellus, & Salianus ad ann. m. 16; 6. ac in eandem sententiam laudant Rabbi Salomonem, S. Augustinum & Iosephum. Verum S. Augustinus hanc difficultatem nouisse potius quam resoluisse videtur. Sic enim q. xi. in Genesin scribit. *Quod scriptum est: aqua exaltata est super terram 150. dies, quaritur vtrum vsque ad hunc diem creuerit, an per tot dies, in altitudine qua creuerat, manserit? quoniam alij interpretes planius videntur hoc dicere. Nam Aquila dixit: obtinuit, Symmachus: prauauerunt aqua. Hæc S. Augustinus. Iosephi autem narratio de diluuiio fidem non meretur, vt latè disputat Salianus, aut mendum irrepsit in textum, aut errore lapsus est Iosephus vt notat Pererius lib. 13. in Gen. disp. 3.*

3. Con-